

מאי 2002 • גיליון מס' 3

פֵּאָנָה

עיתון מרכז שניידר לרפואת ילדים בישראל

על נוט
הניתוחים
עמ' 4

כל הכבוד
למצטיינים
עמ' 8

מספרים
מספרים
עמ' 13

יש כתובת
לאלרגים
עמ' 15

כך ניצחנו את החורף

"העונה הבוערת" מאחורינו. עמ' 10-11

ח ש ו ל ח ן ה מ ע ר כ ת

"פאזל" שלנו כבר בן שנה, אבל כבר לא בחיתולים... בכל זאת, עברנו ארבעה גיליונות (שלושה סדירים ואחד מיוחד) ואנחנו מרגישים גדולים. אנו במערכת העיתון מקווים, שאתם, בני המשפחה הגדולה של מרכז שניידר, נהנים מהעיתון וגם מפיקים ממנו תועלת. נשמח לשמוע את רשמכם ולקבל הצעות, הערות והארות, שניתן להעביר אל ריבה שקד לכתובת rshaked@clalit.org או בטלפון 9253208.

בפתח הגיליון הרביעי אנו מבקשים לקדם בברכה חמה את ד"ר אורנה בלונדהיים, שמונתה למנהלת מרכז שניידר. ד"ר בלונדהיים, רופאת ילדים שהתמחתה בנאונטולוגיה (טיפול נמרץ בילוד), הגיעה אלינו לאחר שהיתה סגנית מנהל בית חולים "העמק" בעפולה ומנהלת היחידה לניהול סיכונים. מעבר לכך, היא האישה הראשונה בישראל המתמנה למנהלת בית חולים כללי. "בחירתה לתפקיד מבין מספר מועמדים היא בבחינת הבעת אמון בקידום נשים ראויות לתפקידים בכירים", אמר ד"ר יצחק פטרבורג, מנהל שירותי בריאות כללית - ואנו מסכימים לכל מילה, ומאחלים לה הצלחה רבה בשם כל בית שניידר.

ובמעבר חד אל מה שנהוג לכנות "המצב". המצב הבטחוני המורכב משפיע על חיי היום-יום של כלוננו, ואנו במרכז שניידר מצויים בחזית הטיפול בצעירים שבין נפגעי הטרור. על כך מגיעה תודה והערכה לנושאים העיקריים בעול - היחידה לטיפול נמרץ, המיון, המחלקה הכירורגית והשירות הסוציאלי והפסיכולוגי. בגיליון זה תוכלו לקרוא גם על היערכות המרכז בנושא הפיגועים, אולם בעיקר על נושאים רבים נוספים, שכולנו עוסקים בהם ועסוקים בהם, כי הטרור אינו מנצח את שיגרת חיינו - והיא, כמו תמיד בשניידר, גדושה ומגוונת. שתהיה לכם קריאה מהנה.

"והפעם, כמעט כולם נערות ונערים"

חני פרידמן, שירה חזן ומוריה זמיר (בתמונה, מימין לשמאל) הן שלוש נערות שנפצעו בפיגוע בקרני שומרון ואושפזו במרכז שניידר. אחרי ימים לא קלים שעברו עליהן - התמודדות עם הסבל הגופני ועם אובדן חברים טובים - הן מתאוששות וכבר מרגישות יותר טוב. את רשמי צוות המרכז, שקלט את פצועי הפיגוע הזה, מסכמת שרה גרושקה, מרכזת שעת חירום בשניידר: "ושוב הם מגיעים, פצועים ופגועים. והפעם, כמעט כולם נערות ונערים. עוד פיגוע, הפעם

מטפלים בפצועים, וכמובן בהורים. על הכל מנצחת האחות הכללית, מטפלת במאה ואחת בעיות במקביל, עונה לשלושה טלפונים בו זמנית, ובין לבין ממשיכה בעבודה השגרתית". עברנו עוד פיגוע, וכמה עצוב שזו כבר כמעט שגרה.

מכירים זה את זה משני בתי החולים מטפלים במיומנות ובשיתוף פעולה. בשניידר, היחידה לטיפול נמרץ נערכת לקליטה. מפנים את החולים מהיחידה למחלקות אחרות. כולם עוזרים ברצון ובמהירות. האווירה עניינית ורגועה.

בקרני שומרון. אנשי משמרת הערב במרכז שניידר נערכים במהירות. רופאים, אחיות ועובדים אחרים מהמחלקות ומהבית, שהקשיבו לחדשות, עוזבים הכל ו'טסים' למיון הקולט בבילינסון. מחכים במתח לקבלת הפצועים. אנשים שאינם

כתובת המערכת:

מרכז שניידר לרפואת ילדים בישראל,

רח' קפלן 14, פתח תקוה 49202

טל' 03-9253208 פקס 03-9253901

מח' מודעות: מתן טלמרקטינג ופרויקטים

עורכת ומפיקה: ריבה שקד

חברי המערכת: פרופ' שי אשכנזי,

זיוה כספי, רונית ספיבק, שרה גרושקה,

רבקה גרוס, לאה וייסמן, משכית שוחט

כתיבה, עריכה ועיצוב: שריג רעיונות

מאי 2002 • גיליון מס' 3

פאזל

עיתון מרכז שניידר לרפואת ילדים בישראל

דבר המנהלת

עובדות ועובדים יקרים, אנשי צוות שניידר,

מה שרואים מכאן, לא רואים משם - ואני הגעתי "משם", מחוץ למרכז שניידר, לתפקיד כל כך מחייב, מאתגר וגם מרגש. מנקודת מבט של מנהלת חדשה במערכת, אני יכולה להעיד כי בקרב מרבית רופאי הילדים בארץ מרכז שניידר נתפס כבית חולים מיוחד, איכותי מאוד ומוביל בתחום. הייתי שמחה לו כל רופא ילדים בישראל היה מגיע לפחות פעם אחת לביקור בשניידר כדי להיווכח מקרוב שהתדמית הטובה הזאת יסודה במציאות חיה ונושמת: מציאות של כוח אדם מיומן ומקצועי, של מסירות אין-קץ בטיפול בילדים, של מציונות רפואית ושל מרכז רפואי השואף תמיד לרמה הגבוהה ביותר.

בכל אלו פגשתי כאן בשניידר. אבל המציאות אינה ורודה במלואה - ואינה יכולה להיות כזאת על רקע המצב הכלכלי והמשבר המתמשך במערכת הבריאות, המשפיעים כמובן גם עלינו. לכן, בצד תחושת חזון

ושליחות, המפעמת כאן ברבים מהאנשים, לא הופתעתי לחוש כי רבים מעובדי המרכז מגלים דאגה לנוכח המצב הפיננסי. גם אם הן אינן נאמרות, המילים "מה יהיה" מרחפות בחלל האוויר - ולא רק בהקשר הבטחוני.

אומרים ש"אורח לרגע רואה כל פגע", אבל במקביל נחשף גם לדברים הטובים והחיוביים, שאולי כבר נעלמו מעינם של העושים במלאכה היום-יומית, השגרתית והמתישת. אני, כאורחת ולא לרגע, מצליחה לחוש היטב מהו ה"דלק" המניע את האנשים הכה טובים שהתקבצו כאן במרכז שניידר. אי אפשר להתעלם מתחושת היעד המשותף, מהאהבה העצומה לילדים, משילוב המערכות ומשיתוף הפעולה, מהאתגר המקצועי הסוחף, מהניצוץ הזה בעיניים, שאני מזהה אצל רבים מביניכם. לא אחדש לכם אם אומר, כי יתרונות רבים גלומים בעבודה במרכז שניידר, ולאו דווקא כלכליים. אתם לבטח יודעים זאת טוב ממני.

הערכים הללו כולם מתחברים לערך, שלדעתי הוא החשוב ביותר ואין בלתו: ערך ההון האנושי. משאבים כספיים הרי יחסרו תמיד, לציוד מושלם נגיע אולי בימות המשיח, תקנים לא יתוספו בעתיד הנראה לעין... אבל איכות האנשים במרכז שניידר תמשיך להוות גורם מנצח. איכות הטיפול בילדים, רמת השירות לילד ולמשפחתו, התמודדות מול אתגרים גדולים בחזית הרפואה, והכל בסביבת עבודה נעימה, אנושית ומלטפת - כל אלו נובעים אך ורק מאנשים איכותיים, הרואים בעבודתם יעד ושליחות. הניסיון העצום שנצבר בשניידר כמרכז שלישוני מוביל, מתחבר לאיכותו של המשאב האנושי ומהווה את מוקד הכוח העיקרי שלנו.

קודמיי בתפקיד עשו מלאכה ראויה לכל שבח והפכו את שניידר למרכז מוביל בתכנון ובאיכותיו. את המחויבות להמשיך בדרך זו אני רואה כערך עליון: להעלות את האנשים הנכונים על הרכבת שלנו, לקדם מציונות, מחקר וחדשנות טכנולוגית ורפואית, לעודד הצלחות ולגדל דור המשך - בקרב הרופאים, בסיעוד, במקצועות הפרא-רפואיים ובכל תחום. אין לי ספק, כי נבחרת איכותית הינה מפתח להמשך הצלחה בעתיד.

בינתיים, אני שמחה לבשר לכם כי בהנהלת שירותי בריאות כללית אושרה הכנתה של תוכנית אב להרחבת מרכז שניידר. תוכנית זו תושתת על הגדרת צרכים, שכבר בוצעה כאן בשניידר ומהווה בסיס לפיתוחו העתידי של המרכז. אני תקווה כי תוכנית האב תאושר, תקרום במהרה עור וגידים ותוביל לפתרון מתאים לצרכינו. אפשר לראות בכך אופק של תקווה חדשה לשיפור התנאים, הן לעובדים והן ללקוחות.

ולסיום, כמה מילים בנימה אישית. בזמנו, בחרתי במקצוע של רפואת ילדים מתוך אהבה רבה לילדים. מאוחר יותר בחרתי בתחום המינהל הרפואי בשל האתגר הרב ויכולת ההשפעה הכרוכים בניהול מערכות גדולות. ניהול מרכז שניידר, תפקיד המשלב בין השניים, מהווה פסגה אישית מבחינתי. אולם העיניים חייבות להיות נשואות קדימה: לפני כולנו ניצבות עוד פסגות גבוהות, שרק בכוחות משותפים, בשילוב ידיים, באמונה ובלהט נצליח לכבוש אותן ולבסס את מקומו של מרכז שניידר כבית החולים הטוב ביותר לילדים, המוסיף ומהווה דוגמה ומופת לכל מחלקות הילדים בישראל.

שלכם,

ד"ר אורנה בלונדהיים

מנהלת מרכז שניידר

”חזה סנדלרים”: כך מתקנים

יש ילדים עם גשר בשיניים, ויש ילדים עם ”גשר” בבית החזה!

מיישור שיניים אף ילד אינו מתרגש כיום, אבל ישור עצם החזה - תיקון פגם מולד, שאחד מתוך אלף ילדים לוקה בו - הוא כבר עניין אחר לגמרי. מה שמעניין הוא, שכיום מטפלים ב”חזה הסנדלרים” בשיטה חדשנית, המבוססת על אותו עיקרון של ישור שיניים: החדרת תומך ממתכת, הדוחף את עצם המגן כלפי חוץ ומיישר אותה. ניתוח בשיטה זו, המבוססת על כירורגיה זעיר-פולשנית, חוסך את הצורך בניחות גדול הכרוך בפתיחת בית החזה.

ד”ר נפתלי פריד, מנהל המחלקה הכירורגית בשניידר, מסביר: ”חזה סנדלרים הוא פגם שבו עצם המגן, העצם המרכזית בבית החזה שאליה מתחברות הצלעות, שוקעת פנימה ויוצרת שקע בקדמת בית החזה. לעיתים עצם המגן שוקעת פנימה עד כדי דחיקה של הלב והפרעות בנשימה, אך גם כאשר השקע קטן יחסית ואין בעיות בריאות עולה לא פעם הצורך הקוסמטי בתיקון הפגם, הגורם לילד בעיה אסתטית וחברתית”. בשיטה החדשנית המיושמת במרכז שניידר נעשה שימוש בתוראקוסקופ - אנדוסקופ המשמש לניתוחים בבית החזה. לבית החזה מוחדר, דרך שני חתכים זעירים, תומך העשוי סגסוגת של ברזל וטיטניום. הכנסתו לרוחב החזה נעשית בבקרת מצלמה, הנמצאת בקצה התוראקוסקופ. התומך, באורך של 25 עד 35 ס”מ (תלוי בגיל המנותח), מוחדר מתחת לעצם המגן, ובמשך הזמן דוחף אותה החוצה ותומך בה. הניתוח נמשך כשעה וחצי בלבד, אינו כרוך בכריתת עצמות וסחוסים, אובדן דם הוא מינימלי ונותרת רק צלקת זעירה. מדובר בפריצת דרך, במיוחד כאשר משווים את השיטה הזאת לניתוח המקובל, הכולל פתיחה רחבה של בית החזה. ”התומך מוכנס כשהוא מכופף בהתאם לצורה שרוצים לתת לבית החזה”, ממשיך ד”ר פריד, ”בפנים הופכים אותו והוא מתקמר ומיישר את העצם כלפי חוץ. התומך נשאר בבית החזה שנתיים-שלוש ולאחר מכן מוצא בניתוח פשוט”. הילדים המנותחים בשיטה חדשנית זו משוחררים לביתם לאחר כעשרה ימי אשפוז וכעבור זמן קצר שבים לתפקוד מלא, כולל שעורי התעמלות, שחייה או רכיבה על אופניים.

נלחמים בכאב עם אפידורל תת-עורי

הטיפול בכאב מהווה כיום חלק בלתי נפרד מהטיפול הרפואי בילדים במרכז שניידר, במסגרת השאיפה להגשים חזון של ”בית חולים ללא כאב”. בנובמבר 2001 בוצעה בשניידר בפעם הראשונה השתלת אפידורל תת-עורי לילד הסובל מכאב כרוני בשל מחלה קשה. האפידורל הושלל בגוף הילד בהליך כירורגי, לשימוש לתקופה ארוכה כנגד כאב מתמשך. מדובר בפעולה המבוצעת לעיתים נדירות במבוגרים וטרם בוצעה בילדים במרכז שניידר. היא נעשתה במסגרת השירות לטיפול בכאב, השייך למערך ההרדמה במרכז. ”בעבר סברו כי הכאב הוא סימן לכך שהגוף נלחם במחלה, ושדיכוי הכאב עלול לפגוע בטיפול”, אומרת ד”ר רחל אפרת, מנהלת השירות לטיפול בכאב, ”היום יודעים שזו טעות. במיוחד אצל ילדים, בכאב צריך להילחם ולא לוותר”.

ה-NAVIGATOR: לנתח תמיד את הצעד הבא

הכירו את ה-NAVIGATOR: מערכת ניווט ניתוחים לתכנון ובקרה בעת ניתוחי מוח ועמוד שדרה (ובעתיד הקרוב גם בניתוחי אף אוזן גרון ובחלק מניתוחי האורתופדיה). מדובר במערכת ממוחשבת, המאפשרת לרופא לתכנן לפני הניתוח ובזמן הניתוח את המהלכים הרצויים. המכשיר החדש הגיע לשניידר לאחרונה כתחליף למכשיר דומה בן הדור הישן, ובעקבות כך גדל משמעותית מספר הניתוחים הנעשים באמצעותו. מסביר ד”ר שלום מיכוביץ, מנהל היחידה לנוירוכירורגית ילדים בשניידר: ”המכשיר הדיגיטלי מוזן בכל סוגי הצילומים ובכל סוגי המידע הרלוונטיים, ומסייע לרופא להכין מספר אופציות לביצוע הניתוח. בזמן הניתוח הוא עוזר לרופא לנווט את דרכו לעומק האיבר המנותח בגישה הקצרה ביותר ובצורה מדויקת, ותוך מיזעור הפגיעה ברקמות שמסביב. בעזרתו אנו מבצעים כיום דברים שבעבר היו קשים מאוד לביצוע או לא היו כלל אפשריים”. ה-NAVIGATOR מציע למנתח בעת הניתוח מספר אופציות להמשך הדרך. קרני אינפרא אדום היוצאות מהמכשיר היישר אל כלי המנתח, משוות כל העת בין תוכנית הניתוח המקורית שעל צג המחשב לבין הביצוע בפועל. בכך מהווה המכשיר מערכת בקרה ועדכון משוכללת, המשגיחה תוצאות מצוינות. ”היתרון הגדול של המכשיר הינו ביכולת שהוא מספק לנו להגיע לאזורים עמוקים, מסוכנים וקריטיים, ברמת דיוק המגיעה לחצי מילימטר”, אומר ד”ר מיכוביץ, ”לדוגמה, היינו צריכים לנתח פג שסבל מאבצס מוחי עמוק. עם המכשיר הזה הצלחנו לנקז בדיקור אחד ’בול’ למקום הנכון, ובכך למעשה לסיים את הניתוח, וזאת למרות שהאזור היה עמוק ובעייתי”. דוגמה נוספת היא ניתוח לתיקון מפרק הירך שבוצע בשניידר בעזרת ה-NAVIGATOR, לראשונה בישראל, על ידי ד”ר אלחנן בר-און, מנהל היחידה האורתופדית.

הצעצועים מתגעגעים לילדים

"בואו נשמור טוב יותר על הילדים שלנו" - למסר הזה נחשפו במשך חודש ימים מאות אלפי נהגים ועוברי אורח, בעקבות הצבת שלט קיר ענק של מרכז שניידר ברח' ז'בוטינסקי בפתח תקוה. השלט הועלה במסגרת מסע הסברה למניעת תאונות בקרב ילדים, והוא נושא את הכיתוב "מאות צעצועים מתגעגעים לילדים שנפצעו בתאונות בבית". הקמפיין, הכולל גם סרט טלוויזיה, מבטא את הגישה של מרכז שניידר, הרואה בחינוך לבריאות ומניעת תאונות בקהילה חלק בלתי נפרד מהעשייה הרפואית. את שלט הקיר תרמה חברת "ברעם" פרסום מקורי בע"מ והוא בוצע ללא תמורה על ידי משרד הפרסום באומן-בר-ריבנאי, העובד עם מרכז שניידר בהתנדבות מזה כשנה וחצי.

חותמים על כרטיס אדי

מנהלת מרכז שניידר, ד"ר אורנה בלונדהיים (בתמונה, משמאל) וראש עיריית פתח תקוה, איציק אוחיון, חתמו על כרטיס אדי לתרומת אברים - ופתחו בכך את שבוע ההחתמה בשניידר, במסגרת הקמפיין "מתנת חיים - תרומת אברים". דוכן ההחתמה הוצב בשניידר בשיתוף המרכז הארצי להשתלות אברים, כחלק מהקמפיין ולאור היות שניידר מרכז ארצי להשתלות אברים בילדים, שעשרות השתלות מבוצעות בין כתליו מדי שנה.

דווקא עכשיו: גשר לשלום והבנה

גם זו חלק מהמציאות הבלתי-אפשרית של המזרח התיכון: ב-17 בפברואר, יום לאחר הפיגוע הקשה בקרני שומרון שמרבית מפצועיו אושפזו בשניידר, אירח המרכז החינוכי בשניידר מפגש בין תלמידי חטיבת ביניים מכפר קאסם לבין ילדים ובני נוער המאושפזים בבית החולים. המפגש נערך במסגרת פרויקט סול"ם (SCHOOLS ON LINE IN THE MIDDLE-EAST), שהמרכז החינוכי בשניידר שותף בו מזה שלוש שנים במטרה לעודד תקשורת בין בתי ספר יהודיים וערביים בישראל באמצעות האינטרנט ומפגשים פנים-אל-פנים. המפגש תוכנן כחודש לפני מועדו, על מנת ללמוד ולהכיר את מנהגי חג הפורים וחג הקורבן, שחלו השנה במועדים מקבילים. עם התקרב מועד האירוע התעוררה בשני הצדדים תכונה רבה, שנקטעה בהישמע הידיעה על הפיגוע הקשה. המבוגרים משני הצדדים התלבטו האם לקיים את המפגש במועד המתוכנן, אך תגובות הילדים הנחרצות, שתבעו לבוא ולהיות ביחד דווקא בשעות קשות אלו, הכריעו את הכף. ילדי כפר קאסם הגיעו נרגשים לביקור עם משלוחי מנות, שי צנוע וברכה לכל אחד מהילדים המאושפזים בשניידר. המפגש עצמו, שלוהו בחום רב וברגישות גדולה מצד הילדים, הוכיח כי אסור להיכנע למציאות הקשה ויש להמשיך ולהשקיע בקשרים הבלתי פורמאליים הללו על מנת לקרב לבבות - דווקא עתה, בתקופה שבה נזרעים זרעי איבה כה רבים משני הצדדים. והלוואי, שיהיה זה באמת תחילתו של גשר לשלום ולהבנה.

ביקור מהלב

נציגי היחידה לטיפול נמרץ יצאו לשפרעם לבקר את מדיחה, מושתלת הלב בת ה-14, שחייה ניצלו לאחר ניתוח השתלה שעברה לפני מספר חודשים במרכז שניידר. מדיחה, שסבלה מאי ספיקת לב קשה בשל מחלה, קיבלה בשמחה גדולה את הצוות אשר סייע להעניק לה חיים חדשים.

חמישה פרופסורים חדשים

בתוך פרק זמן קצר הוענק תואר פרופסור לחמישה רופאים בכירים במרכז שניידר. ברכות על קבלת התואר שלוחות ממשפחת מרכז שניידר לפרופ' נחמה לינדר, לפרופ' אריה קאושנסקי, לפרופ' גדי חורב, לפרופ' יוסף אטיאס ולפרופ' לאה סירוטה. ובאותה נשימה, ברכות לד"ר נפתלי פרויד עם מינויו למנהל המחלקה הכירורגית בשניידר. לכולם, איחולי הצלחה בהמשך הדרך.

ברכות למזכירות!

ב-20.12.01 התקיים יום המזכירה במרכז שניידר. לאחר התכנסות וכבוד קל, הוקרן סרט מהווי עובדות המינהל ולאחריו חולקו פרסים למזכירות מצטיינות: יוכי רויזמן מהיחידה הכלכלית; ענת פרץ-שמיר מצוות חדר המיון; לאה מור, מזכירת מרפאת עיניים; וברכה בורשטיין, בעבר מזכירת המחלקה הכירורגית וכיום אחראית מוקד ניתוחים. ה"קינוח" של הערב היה הרצאתה המעניינת של דניאלה סקר בנושא גרפולוגיה. ברכות למזכירות שניידר!

משפרים את איכות השירות

זה מתקרב: עד לסוף חודש מאי 2002 תסתיים העברת סדנאות השירות לכל מחלקות שניידר, כחלק מתהליך הדרכות לשיפור איכות השירות, המצוי בימים אלה בעיצומו. נכון לסוף חודש אפריל, לקחו חלק בתהליך 40 מחלקות, יחידות ומכונים. במסגרת תהליך ההדרכות משתתפים כל עובדי בית החולים בסדנה, שבחלקה מועברת על ידי מנחה מטעם חברה לייעוץ ארגוני ובחלקה על ידי מנחה פנימי. במהלך פברואר 2002 הוכשרו ארבע מנחות פנימיות: ד"ר מיכל שדה, נירופסיכולוגית; טובה גילת, סגנית מנהלת המערך האמבולטורי; והעובדות הסוציאליות אפרת הראל וענת קליין. הן מצטרפות לחמישה שהוכשרו להנחיה פנימית כבר בשנת 2001: ד"ר גילת לבני, רופאה בכירה במחלקת ילדים א'; דוידה שלטי, מנהלת רשומות רפואיות; נג'אח זייד, אח אחראי בטיפול נמרץ; ציפי שוואלב, אחות אחראית במיון; ומירי קלר, אחות אחראית במחלקת ניתוחי חזה ולב. תודה למנחים, ולכולנו - הדרכות מועילות ומייעלות!

מפגשי הסוכרת: ממשיכים במסורת

מפגשים לילדים חולי סוכרת ולמשפחותיהם הפכו כבר למסורת בשניידר. מפגש נוסף בסדרה נערך ב-12 בדצמבר 2001 בשיתוף האגודה הישראלית לסוכרת. בתמונה הקטנה: שני ילדים ממשותפי הסדנה. בתמונה הגדולה: צוות שניידר באירוע.

ועידת וידאו עולמית - עם שניידר ודנה אינטרנשיונל

ועידת וידאו בינלאומית, הנערכת במרכז הסטארלייט בשניידר, היא כבר מסורת של ממש. בחודש ינואר האחרון ארגנה עמותת "ילדים שלנו" בפעם החמישית

ועידת וידאו כזאת, בהשתתפות ילדים ממרכז שניידר ומשישה בתי חולים בבריטניה ובארה"ב. את האירוע הנחתה הזמרת דנה אינטרנשיונל, שסייעה לילדי שניידר לנהל שיחה עם הילדים שבעברו השני של המסך. בשלב מסוים פצחו דנה והילדים בסטארלייט בשירת "דיוה", השיר ההיסטורי שזכה באירוויזיון ושקצר מחיאות כפיים סוערות בבתי החולים שמעבר לים. הילדים בלונדון שאלו את דנה מתי היא תגיע שוב להופיע בבריטניה. היא, מצידה, התעניינה בשלומם של הנסיכים ויליאם והארי. לפני שכולם נפרדו לשלום, עוד הספיקה דנה להפתיע את כולם בשיר "הבאנו שלום עליכם" שזכה לתשואות חובקות עולם. אין ספק שהדומיננטיות של מנחת האירוע שיחקה תפקיד חשוב בהצלחת המפגש וסייעה לשבור את המחיצות בין הילדים. להתראות בוועידה (סליחה: בוועידה) הבאה!

עור לגויים

כ-250 רופאים ואחיות התכנסו ב-6 במרס במרכז שניידר כדי להאזין לסקירותיהם של מרבית העוסקים ברפואת עור בילדים בארץ, במסגרת כנס בנושא רפואת עור בילדים. הכנס אורגן על ידי ד"ר דני בן אמיתי, אחראי מרפאת עור ילדים במרכז שניידר, שאף הרצה במהלכו על הגישה לנגעים וסקולריים (נגעים של כלי דם) בגיל הניקות, שיטות האבחון ואפשרויות הטיפול. בפתיחת הכנס סקר ד"ר מצקר, מראשוני העוסקים בעולם בתחום זה, שלוש תסמונות קליניות שאותן תיאר לראשונה במהלך 30 שנות עבודתו כרופא עור ילדים. ד"ר שגיא מהדסה עין כרם סקר את עקרונות הטיפול באקנה; ד"ר הראל מבי"ח דנה בתל אביב עידכן על הידוע לנו כיום לגבי מנגנוני דלקת עור אטופית; וד"ר זבולונב, מבוגרי מרכז שניידר וכיום מנהל מחלקת ילדים בביה"ח יוספטל, סקר את הגישה לאבחון נגעי עור פיגמנטריים. נשירת שיער בילדים היתה נושא הרצאתו של ד"ר לוריא ממרפאת השיער במרכז שניידר. את יום העיון חתמה הרצאתו של ד"ר לפידות משירות הלייזר במרכז רבין, שסיכם את שימושי הלייזר ברפואת עור בילדים.

כוכבי הספורט זרחו בשניידר

מועדוני ספורט רבים הפכו זאת לעניין שבשיגרה: מגיעים לבקר את ילדי שניידר, לשמח אותם ולהנעים להם, ולו לזמן קצר, את תקופת השהייה בבית החולים. בין חג החנוכה לחג הפורים התייצב במחלקות שניידר "מסדר" של כוכבים משלוש קבוצות. שחקני מכבי תל אביב בכדורגל, שהגיעו לביקור בחודש דצמבר 2001 (בתמונה למטה); שחקני הפועל תל אביב בכדורגל, גיבורי העונה האירופית המופלאה, שהגיעו להדלקת נר חנוכה בשניידר; וכוכבי מכבי תל אביב בכדורסל, אלופת אירופה, שהפתיעו ב-25 בפברואר את הילדים מהמכון לאנדוקרינולוגיה וסוכרת, כאשר באו לחגוג עימם את חג הפורים. הם חילקו לילדים כדורי סל חתומים, תיקים ושעונים מתנת הבורסה ליהלומים, חילקו חתימות והצטלמו עם הילדים המחופשים. בתום המסיבה ביקרו השחקנים את פצועי הפיגוע בקרני שומרון במחלקה הכירורגית. תודה גדולה לכל הכוכבים שזרחו בשניידר והעלו אור על פני הילדים המאושפזים.

"קטנטנות" עשו את זה בגדול!

קמילה ופיליפה, כוכבי הסדרה הנערצת "קטנטנות", עשו את כל הדרך מארגנטינה אל מרכז שניידר בפתח תקוה וגרמו להתרגשות גדולה בקרב הילדים המאושפזים. ילדי שניידר העניקו לכוכבי "קטנטנות" מתנות ומכתבי הערצה, וקיבלו בחזרה חתימות ומזכרות מהסידרה המפורסמת. "זקני שניידר", שכבר ראו או דבר או שניים בעשר השנים האחרונות, מעידים שהיסטריה כזאת לא זכורה במרכז מאז ביקורו של מייקל ג'קסון לפני שנים מספר.

מארחים מומחה מארה"ב

ד"ר ג'ורג' מלורי (במרכז התמונה), מומחה ריאות בעל שם מ"בל-אייר" שביוסטון, טקסס, ביקר במרכז שניידר. מתייעצים עימו ד"ר טומי שיינפלד, מנהל היחידה לטיפול נמרץ (משמאל) וד"ר יוסף בן ארי, רופא בכיר ביחידה (מימין).

כבוד השר, אדוני השגריר

כמרכז בינלאומי, שניידר מארח לא אחת נציגים ממדינות שונות. במהלך התקופה האחרונה היו אלו שגריר טורקיה, שהגיע לביקור

במרכז, ושגריר בריטניה (בתמונה העליונה, עם רעייתו) שנראה כאן עם איריס לנגר, יו"ר "ילדים שלנו" (מימין), ד"ר אליהו וילונסקי, סגן מנהל שניידר, וד"ר איאן כהן מהמחלקה האונקולוגית (משמאל).

גם שר הבריאות הפולני הגיע ב-4 במרס לביקור בשניידר והתקבל על ידי הנהלת שניידר ומנכ"ל הכללית (בתמונה מימין).

סלקום למען הילדים

ב-27.12.01 חל יום הולדתה השביעי של סלקום, שהחליטה להקדישו לטובת פעילות למען הקהילה. הסלקומאים, וביניהם נשיא החברה יעקב פרי, הגיעו גם למרכז שניידר ושימחו את הילדים.

במילה אחת: תודה!

שנה שנה ומצטייניה, שנה שנה ופורשיה. לכולם מגיעות הרבה מילים טובות, ומפאת קוצר היריעה נאמר בפשטות: תודה אין-סופית על הכל

ולמטרותיו יחד עם חריצות בלתי נלאית. היא מחפשת באופן בלתי נלאה אחר מקורות כספיים חיצוניים נוספים, ומקימת מערך קשרים פנימיים ובינלאומיים ברמה גבוהה ביותר.

ציון לשבח הוענק לנעמי זנהנדלר, מדריכה קלינית במחלקת פגים. נעמי ניחנה בכשרת כחונן, ביצוע וארגון יוצא דופן בצד ידע מקצועי נרחב, ובוולטת ביחס חם הן כלפי

ציפי שוואלב (במרכז) עם איה גרינפלד ואיריס לוונשטיין

המטופלים ומשפחותיהם והן כלפי צוות המחלקה. נעמי קידמה בצורה יוצאת מן הכלל את ההדרכה הקלינית במחלקה ופועלת במסירות ובמוטיבציה מיוחדים מעבר לדרישות התפקיד.

פרס הוקרה זכה יוסי גריידי מהמשק על שנות עבודה שמושגות על אמון, הבנה ומסירות אין קץ, אהבה ואכפתיות, חיוך ומילה טובה לכל בקשה לעזרה ולכל פתרון נדרש. אדיבותו ונימוסיו משמשים דוגמה אישית לרפואה התנהגות גאותים. אור בוקה לא רק מהיפוי והניקיון, שעליהם יוסי מופקד, אלא גם מהדרך שבה נוהג איש יקר זה.

פרס הוקרה מוענק גם ליוסי פריד מהאחזקה - אדם גדול שידו בכל. מכל עבר ופינה, שאותם יוסי מכיר כמו את כף ידו, נשקפת אהבתו ומסירותו. מול כל קריאה ופנייה, יוסי נרתם באופן מידי למשימה ויוצא לפעולה. על לב כה רחב ואוהב שאת מרכז שניידר עוטף, על אוזן קשבת, רגישות ותבונה - על כל אלה מוענקות ליוסי תודה והערכה.

ציפי שוואלב, אחות אחראית ביחידה לרפואה דחופה, היא זוכת פרס מנהל המוסד לשנת 2001. ציפי קשרה את עולמה המקצועי עם חזון המרכז, תוך שהיא מפתחת ומקדמת את השירות לילדים ולהוריהם. לציפי יוזמות ברוכות ביצירת תהליכים לקיצור זמן המתנה. היא הפגימה בחוכמה ובמסירות את תהליכי הביזור המחלקתי, תוך השגת חיסכון בהוצאות והעלאת איכות הטיפול. כן יזמה והקימה מערכי הדרכה

וקורסי החיאה להורים בקהילה והקימה עמותת ידידים, המגייסת כספים לרכישת ציוד והשתלמויות לצוות. בד בבד היא לוקחת חלק בפיתוח תרבות ארגונית המעודדת השתלמויות ומשלבת את הצוות הסייעותי במחקרים. יש לה מניית רבות ביצירת אוירה ידידותית לילדים ולהוריהם, עם חיוך מרגיע מחד ומקצועיות ללא פשרות מאידך. בכל אלו היא מהווה דוגמה לדור שלם של אחיות.

ציון לשבח הוענק לד"ר יוסי בן ארי, רופא בכיר בטיפול נמרץ ילדים, המהווה דוגמה ומופת לרופא המשקיע בחולה ובמשפחתו את כל מרצו וידיעותיו. ד"ר בן ארי תורם מעבר לנדרש בתפקידו, מפגין סבלנות, מסירות ואחריות, מעשיר את הצוות הסייעותי והרפואי, יוזם אבטחת איכות והתייעלות בתהליכי שירות, ומהווה סמל לאכפתיות ומחויבות לכל במה רפואית.

ציון לשבח הוענק לזיוה כספי, מנהלת קשרי חוץ, המפגינה אכפתיות, נאמנות ומחויבות אישית יוצאת דופן, ומהווה דוגמה אישית נפלאה. זיוה מגלה אהבת נפש חסרת גבולות למוסד

פרשו לגימלאות בשנת 2001:

שרה גוטדינר, אחות באשפוז יום יעל וייס, אחות אחראית במרפאת עיניים מרים כהן, עובדת כוח עזר במחלקה לטיפול נמרץ בפג וביילוד חבצלת שניאורסון, מזכירה רפואית אשפוז יום אוולין בן-דור, מזכירה רפואית במרפאות אורתופדיה וניורוכירורגיה

פרופ' מיכאל זר, מנהל המחלקה לכירורגיית ילדים **צילה טישלר**, אחות בשירות האשפוזי והאמבולטורי **רחל הררי**, אחות במחלקת ילדים ב' **ורדה דוידוביץ'**, אחות במחלקת ילדים ג' **לאה ברזסקי**, אחות במחלקת ילדים א' **אהובה שוקרון**, אחות ביחידה לרפואה דחופה **גליה זייקנר**, סגנית אחות אחראית באשפוז יום

אין די מקום ואין די מילים לתאר את התרומה של כל אחת ואחד מהם למרכז שניידר, איש איש בתחומו ובתפקידו. לכל הפורשים איחולים מכל לב לשנים רבות של בריאות ואושר.

איך ניצחנו את החורף

חורף כזה לא היה פה כבר הרבה זמן: ביחידה לרפואה דחופה (מיון) ובמחלקות האשפוז בשניידר נדרשו אלתורים מיוחדים, שיטות עבודה מתקדמות והרבה תעצומות נפש של רופאים, אחיות ועובדים, כדי לעבור בהצלחה את העונה הבוערת (40 מעלות חום ויותר בשפעות ה"רגילות"). כמה טוב שהאביב כבר כאן

היא אבחון מהיר ומדויק. בחורף הזה היה זה צורך אקוטי, והיחידה נתנה לו מענה מוצלח במיוחד.

למשל, להבדיל מדלקת קרום המוח החידקית הנחשבת למחלה מאיימת, עלולה לגרום לסיבוכים ואף לנכות אם לא מטפלים בה בזמן ודורשת תמיד אשפוז, הרי שדלקת קרום המוח הוויראלית נחשבת קלה יחסית ובמקרים מסוימים אינה מחייבת אשפוז. הודות לשכלול המערכת האבחונית ביחידה לרפואה דחופה, התאפשר בחורף האחרון לבצע בדיקות לדלקת קרום

במיון של שניידר. עומד במרכז: ד"ר וייסמן

המוח במיון עצמו ולקבל תשובות בתוך שעתיים בלבד. בדרך זו, כ-40 אחוז מהילדים שוחררו הביתה ונחסכו אשפוזים מיותרים. "הגישה שלנו אומרת, שהמקום הטוב ביותר לילד החולה הוא בבית ושעל בית החולים לאשפז את הילד רק כשהמצב אינו מותר ברירה", אומר ד"ר וייסמן. "לאחרונה עשינו צעד גדול קדימה ביכולות האבחון במיון, ואני יכול לציין בגאווה שיש לנו את שיעור האשפוז הנמוך ביותר בארץ בילדים: 17 אחוז מתוך כלל הפונים למיון, לעומת 25-30 אחוז במלר"דים ילדים בבתי חולים אחרים."

המסלול הירוק, ולא במס

החורף אינו מגיע בהפתעה, ומשתדלים להיערך אליו ככל הניתן, אבל הגמישות של היחידה מבחינת תגבור בכוח אדם אד-הוק מוגבלת ביותר. כדי להתגבר על העומס הרב - כ-180 אחוזי תפוסה בחורף לעומת כ-120 אחוזי תפוסה לאורך השנה כולה - נפתחו השנה ביחידה לרפואה דחופה בשניידר שני שירותים חדשים. האחד מהם הוא "מסלול ירוק", המאויש ברופא בכיר המוסמך לשחרר הביתה. למסלול זה מפנות האחיות ילדים הסובלים מבעיות הניתנות לפתרון מהיר. אגב, המיון ראשוני נעשה על ידי אחיות - חידוש שמרכז שניידר הנחיל עם הקמתו והפך לנוהג קבוע בבתי חולים רבים בארץ.

שירות חדש נוסף, שהוכח כמוצלח, הוא השהיית לילה - אשפוז קצר ביחידה לרפואה דחופה. מסביר ד"ר וייסמן: "אשפוז היום נותן לנו את האפשרות לשחרר ילד הביתה ולקלוט אותו לאחר מכן לאשפוז יומי בלבד. בימי החורף הקשים, אין די בכך. זו הסיבה

אפשר לנשום לרווחה: דצמבר, ינואר ופברואר כבר מאחורינו,

ועימם אחד החורפים הקשים הזכורים ביחידה לרפואה דחופה (מיון) ובמחלקות האשפוז בשניידר מבחינת תחלואת החורף. נכון שבכל חורף נוצרים זני שפעת חדשים ועמידים יותר, אבל השנה, מסתבר, הגיעו אלינו זנים אלימים מהרגיל (אולי בהשפעת העלייה החדה בעקומת האלימות הכללית באזורנו...).

כך, הרופאים במיון ובמחלקות האשפוז בשניידר תמימי דעים: החורף

שהותרנו זה עתה מאחורינו היה קשה ביותר מבחינת חומרת התחלואה והיקפה. שפעת קשה עם חום מאוד גבוה, לעיתים קרובות 40 מעלות ומעלה במשך חמישה ימים ברציפות, המלווה פעמים רבות גם בשלשולים - זו כבר עליית מדרגה, המביאה איתה יותר מצבי חירום, כמו פרכוסי חום, בעיות נשימה והתייבשות. ד"ר יחזקאל וייסמן, מנהל היחידה לרפואה דחופה, אומר כי השיא נרשם בחודש ינואר, שבו נרשמה עלייה משמעותית בתחלואת השפעת לעומת ינואר אשתקד. "החום, למשל, היה כל כך גבוה, עד שמספר הילדים המפרכסים מחום גדל פי שניים לעומת הרגיל. גם הברונכיוליטיס - מחלת חורף הפוגעת בפגים ובתינוקות עד גיל שנה - היתה השנה קשה מתמיד. אחד הסיבוכים שייכתנו בקבוצת גיל זו, בעיקר בקרב תינוקות עד גיל שלושה חודשים או בעלי מום לב, הוא דלקות ריאה קשות או אירועי הפסקת נשימה המצריכים אינטובציה (הנשמה מלאכותית). לכך יש להוסיף וירוסים שפגעו גם במערכת העיכול וגרמו להקאות ושלשולים, ודלקת קרום המוח הנגיפית שחוזרת כל חורף וכמו כל חברותיה חזרה השנה בגדול". אם נזכור ששתי הסיבות המרכזיות להגעה למיון בשניידר (בממוצע שנתי) הן מחלות דרכי הנשימה (28 אחוז) ומחלות דרכי העיכול (20 אחוז), אפשר להבין טוב יותר לאילו עומסים גורם חורף כזה, המביא עימו גידול דרמטי בתחלואה הקשורה בעיקר בדרכי הנשימה ובשלשולים.

המשימה: אבחון מהיר ומדויק

אחת המשימות המרכזיות העומדות בפני היחידה לרפואה דחופה

של 20 אלף ילדים בשנה, וכיום מגיעים אלינו יותר מ-50 אלף בשנה לעומת 17 אלף בשנת הפעילות הראשונה. התוצאה היא עומס רב ולחץ עבודה עצום. אני מקווה שאכן תתבצע תוכנית ההרחבה של בית החולים ושבמסגרתה יוכלו כמתוכנן שטח היחידה לרפואה דחופה, על מנת שנוכל לענות על הביקוש העצום. בשל המוניטין של שניידר, ברור כי הורים ימשיכו להגיע אלינו עם ילדים חולים גם מחדרה וגם מאשקלון, כפי שקורה היום."

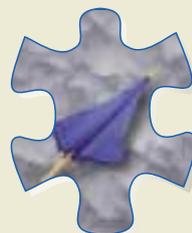
שפתחנו אשפוז קצר במיון, למשך לילה אחד, תוך שאנו מנצלים את שעות הלילה, שבהן אשפוז היום ריק, לצורך השהיה לטיפול והשגחה משבע בערב עד שבע בבוקר". הדבר נתן פתרון יעיל לילדים שניתן לשחררם אחרי 12 שעות, כמו במקרי אסתמה ושלשולים. ניסיון חודשי החורף מראה שכ-70 אחוז מהילדים שנשלחו להשהיית לילה אכן שוחררו בבוקר. ד"ר יוסמן מסכם: "חדר המיון בשניידר נבנה למקסימום קליטה

8 בבוקר, 150% תפוסה

על הפן האשפוזי של מחלות החורף האחרון מספר פרופ' שי אשכנזי, מנהל מחלקת ילדים א'

פרופ' אשכנזי, מה מאפיין את מחלות החורף?

"באופן קבוע ניכרת בעונת החורף עלייה בזיהומים של דרכי הנשימה העליונות. נגיף השפעת על זניו השונים יוצר התפרצויות של מגיפות הגורמות לתחלואה קשה ולעיתים נדירות אפילו למוות. אצל הילדים אופייני בעיקר נגיף RSV, הגורם לברונכיוליטיס בקרב התינוקות הקטנים ומביא למצוקה נשימתית חריפה. לכך מצטרפים זיהומים חידקיים כמו דלקת ריאות, המתפתחים לעיתים ממחלות ויראליות".

מדוע זה קורה דווקא בחורף?

"אין לנו הסבר לכך. פעם טענו שהקור מוריד את תנגודת דרכי הנשימה, אבל אין לכך הוכחה. טענו שבחורף החדרים סגורים ולכן הנגיפים עוברים בקלות מאדם לאדם, אבל כיום גם בקיץ החלונות סגורים והמוזגנים פועלים, באותה מידה כמו בחורף... מה שמדהים הוא שכל הנגיפים הללו מתרבים באופן אופטימלי ב-37 מעלות. אם כך, מדוע חולים פחות בקיץ? והיכן מסתתר בקיץ וירוס השפעת? יש הרבה שאלות ומעט תשובות".

מה קורה במחלקות האשפוז בחורף?

"בחורף, יותר ממחצית האשפוזים קשורים למחלות העונה. יש יותר סיבוכים לעומת עונות אחרות וממוצע האשפוז עובר לעיתים את הממוצע השנתי, העומד על ארבעה ימים. מצד שני, כמו שאופייני לרפואת ילדים, תחום אופטימי מטבעו, גם ההתאוששות מהירה. ילדים שמגיעים אלינו חולים מאוד, ישנוניים וברמת חמצן נמוכה, מרגישים טוב בתוך יומיים".

כמה מהמגיעים למיון מתאשפדים?

"כ-17 אחוז, ולמרות שזהו שיעור אשפוז נמוך באופן יחסי, הרי שכאשר פונים למיון למעלה מ-50 אלף ילדים בשנה, מדובר במספר רב של מתאשפדים. בשיאו של החורף הזה, העומס שבר שיאים חדשים והתפוסה הגיעה לעיתים ל-150 אחוז בשמונה בבוקר. כמעט בכל בוקר אתה מוצא שחדר הטיפולים תפוס על ידי חולה. מה שלא נתפס עדיין זה חדרו של הרופא, אבל בעצם, אם הוא עובד כל הלילה, אין סיבה שלא להשכיב עוד שניים-שלושה חולים גם בחדר שלו..."

וברצינות, איך מתמודדים עם העומס?

"הנהגנו נהלים מיוחדים על מנת להתמודד עם המצב, כגון ביקור רופאים נוסף בערב, שחרור חולים מוקדם בבוקר וגם במוצ"ש. בריאות הילדים תמיד מעל לכל. למשל, משתדלים להשכיב באותו חדר חולים עם אותו סוג זיהום, כדי למנוע העברת זיהומים. האתגר הגדול הוא לשמור על איכות הטיפול, יחס אישי וטיפול מהיר - למרות העומס הרב".

ומה קורה כאשר אין היכן להשכיב חולה?

"זה קרה בחורף הזה. כאשר כל המיטות בשלוש מחלקות האשפוז בשניידר תפוסות, אנחנו מפנים לבתי חולים אחרים. כבר קרה שהורים באו ואמרו: 'אנחנו רוצים רק שניידר. אם חסרה לכם מיטה, נביא מיטה מהבית'. אבל הבעיה אינה רק מיטות. בשיא החורף, לפעמים לא היו מספיק מכשירי נוזלים לווריד ועמדות חמצן, ולפעמים לא היו מספיק עגבניות לארוחת הערב... זו התוצאה כשהורים חולפים בדרכם על פני מספר בתי חולים, העיקר להגיע לשניידר".

כיצד אתה מסכם את החורף האחרון?

"היה קשה ומאתגר אבל אני סבור שעמדנו במשימה בכבוד, ולראיה מכתבי התודה הרבים שזרמו אלינו תוך כדי העבודה המאומצת, למרות הלחץ הגדול. העומס הוציא לאור תעצומות נפש גדולות של הצוות והביא לניצול כל היכולות של הרופאים, הצוות הסייעודי, כוח העזר והפקידות. הנחה אותנו רק דבר אחד: העומס הוא בעיה שלנו ולא של החולה. כל ילד הוא עולם ומלואו וזכאי לטיפול הטוב ביותר, בכל תנאי ובכל מצב".

מחלת הסרטן: מדברים על זה

ומשפחותיהם. התקליטור מסביר לילד באמצעות משחקים, אנימציה מרהיבה וקטעי וידאו על המחלקה האונקולוגית, המחלה, דרכי הטיפול ותופעות הלוואי. המצגת האינטראקטיבית מסייעת להפחתת החרדות, בהיותה מעוצבת כגן שעשועים עם אתרים שונים, המייצגים את התחומים השונים ב"נתיב" המחלה - הסברים על המחלה,

בדיקות, טיפולים, תופעות לוואי, שירותי תמיכה, מידע כללי על המחלקה, בית החולים וסביבתו, הרופאים והצוות שבהם יפגוש הילד, וגם קישורים לאתרי אינטרנט מתאימים. התקליטור נתרם על ידי ארגון "חיינו", הסניף הישראלי של ארגון "חי לויף ליון" מארה"ב בראשות הרב פינסקי. הפיקה וביימה - אלן בור-פוטרוך. עיצוב גרפי - חברת "פיגלס". ותודה לכל הצוות בשניידר - אנשי המחלקה האונקולוגית ומורות המערך החינוכי.

משיקים את "אונקולונה"

למה הוא הקריח? זה מדבק? כמה זמן הוא ייעדר מבית הספר? אפשר למות מזה? איך אפשר לעזור לו? ... לחבריהם של ילדים חולי סרטן יש המון שאלות, ורק תשובות ברורות וענייניות יכולות למנוע מבוכה והתנכרות, ליצור פתיחות והבנה ולהקטין חרדות. זו הסיבה שצוות רב מקצועי מהמחלקה האונקולוגית במרכז שניידר מבקר בכיתתו של כל אחד מהילדים חולי הסרטן המאושפזים במחלקה. חברי הצוות - אחות, עובדת סוציאלית ומורה מהמרכז החינוכי - משוחחים עם הילדים והמורים על המחלה, עונים על שאלות ומסייעים לחיזוק הקשר בין הילד החולה לבין סביבתו הקרובה ולשימור הקשר עם החברים לאור ההיעדרות הארוכה מהלימודים. במקביל הושק לאחרונה בשניידר תקליטור ראשון מסוגו בשם "אונקולונה", המהווה מהפך בהסברה לילדים חולי סרטן

כיצד להתמודד עם הסוף

סדנה בנושא שכול, אובדן ותרומת אברים נערכה בהשתתפות תשע אחיות ממחלקות שונות בשניידר, במסגרת לימודיהן של רחל ברגרין ואפרת הראל בקורס להנחיית קבוצות. רחל, מתאמת השתלות ביחידה לטיפול נמרץ, ואפרת, עובדת סוציאלית מהיחידה לטיפול נמרץ והיחידה לניתוחי לב, העבירו את הסדנה תוך קבלת הדרכה רצופה ממרכזות הקורס שבו הן לומדות. הקבוצה נפגשה שש פעמים כאשר כל מפגש כולל הרצאה, משחקי סימולציה או ניתוח אירוע ודיון פתוח בקבוצה. בסדנה נדונו חמישה נושאים מרכזיים: תרומת איברים בארץ ובעולם, כיצד נקבע מוות מוחי על פי ההגדרה הרפואית, מוות בלתי צפוי של ילד והשפעתו על הצוות המטפל, תגובות משפחה להודעה על מוות בלתי צפוי ומפגש עם משפחת תורם. האחיות שהשתתפו בסדנה ציינו את ההזדמנות שניתנה להן לחלוק את הנושאים הללו ולהעלות לבטים ושאלות. בעקבות הצלחת הסדנה, מתוכננת סדנה נוספת כבר בזמן הקרוב.

האחיות גילו את אמריקה

אחיות מהיחידה לרפואה דחופה במרכז שניידר שבו מהשתלמות מקצועית בארה"ב מלאות רשמים וידע. התחנה הראשונה שלהן היתה כנס בלאס וגאס בנושאי סיעוד בטרומה. לאחריו, הן טסו לקליפורניה להשתלמות בת שבוע בבית חולים לילדים ומבוגרים באורג' קאונטי. מספרות בת שבע בללי וציפורה שוואלב, ממשותפות הנסיעה: "גילינו שגם בארה"ב הגדולה קיימות בעיות דומות לשלנו בעבודה היום-יומית. עקבנו מקרוב אחר עבודת צוות הסיעוד, בעיקר במחלקת המיון, והתרשמנו מארגון יעיל ושילוב עבודה בין סקטורים שונים ומהטיפול שלהם בנושאים שונים, החל מהפעלת מסלול מהיר לחולים קלים, דרך נושאים לוגיסטיים כמו פינוי חדר הטרומה, ועד לתוכניות הדרכה בשיתוף הקהילה למניעת תאונות או טיפול באלימות בני נוער. חזרנו עם לא מעט 'טיפים' קטנים וחשובים ליעול העבודה - רעיונות שאפשר ליישם אצלנו, ועם חומר כתוב וספרות מקצועית בסיעוד בנושאי רפואה דחופה, לשימוש כל צוות המלר"ד."

הסיעוד כמוצר

ב-2002.5.2 נצפתה המשאית של אלברט, עם שרה גרושקה וגלית בר-מור בקבינה, שועטת בשדות (כדי לעקוף את הפקקים), עמוסה לעיפיה מכל טוב, כשפניה לעבר אשקלון. המטרה: לשווק את מערך הסיעוד בשניידר. שם, במלון גני דן בעיר הדרומית, התקיים לראשונה בישראל מפגש ארצי של סטודנטים לסיעוד. המפגש כלל תחרות עבודות, הפנינג, והדובדבן שבקצפת: יריד השיווק של בתי החולים. מערך הסיעוד נערך למסע השיווק הזה במלוא העוצמה. תחת הסיסמה "סיעוד על רמה", המערך משווק את עצמו ממש כמו מוצר אטרקטיבי, כדי למשוך סטודנטים איכותיים לעבודה בשניידר. והנה אנחנו כבר באשקלון היפה: אוויר של ים, שמים בהירים ו-800 סטודנטים לסיעוד שגודשים את שטח המלון. הדוכן של שניידר צבעוני ועליז כמו חדר-ילדים, עשיר בחומר וברוח ומושך תשומת לב רבה (ותודה לזיוה, רונית, שושי, רותי ויהודית). Folder- המפורסם שלנו, ובו לוח שנה יפה פרי עבודת הילדים ומורות המערך החינוכי וכן חומר רב שאחיות כתבו, מחולק לכל דורש. שקופיות מהווי בית החולים מככבות ברקע. ויש תוצאות: 40 סטודנטיות וסטודנטים השאירו לנו את פרטיהם. כן, הם בהחלט חושבים על שניידר כמקום עבודה עתידי. הלוואי שנוכל לקלוט ולו רק חלק מהם...

כמו בגיל ההתבגרות

הצמיחה מהירה, ההתפתחות ניכרת לעין, רוח הנעורים וההתחדשות נושבת רעננה - ואיתם גם כל הלבטים והבעיות של בית חולים בין ילדות לבגרות. אביב 2002 במרכז שניידר

שביעות הרצון: מס' 1 בכללית!

סקר שביעות הרצון שנערך בשנת 2001 במרכז שניידר מגלה, כי 87.4% מהנשאלים שבעי רצון מהשירות שקיבלו. נתון זה מציב את מרכז שניידר במקום הראשון בשירותי בריאות כללית בפרמטר של שביעות רצון הלקוחות. ועוד נתון מעניין: ביחידה לרפואה דחופה (חדר המיון) של שניידר נרשמה עלייה בשביעות רצון הלקוח, מ-86.4% בשנת 2000 ל-87.8% בשנת 2001.

כמדי שנה, האביב שוב הגיע, ועמו תחושות ההתחדשות והנעורים. גם ה"תינוק" שלנו - מרכז שניידר - חגג עשור להיוולדו וכבר סיים את צעדיו הראשונים, והריהו מהלך בבטחה כבוגר אמיתי, מוכר, אהוב וידוע לסביבתו, מושפע ומשפיע. המתבגר שלנו כבר אינו ילד קטן ועדיין לא מבוגר, אלא מצוי בתקופת הנעורים וההתבגרות, על כל הקשיים הגלויים לכך.

גם בשנת 2001 המשיך מרכז שניידר להתפתח ולגדול בתפוקותיו. הקבלות לאשפוז גדלו, הביקורים במרפאות החוץ ובמכונים עלו בצורה משמעותית מאז הפעלת המוקד לזימון תורים, חדר הניתוח החמישי שנפתח בשנה שעברה הגדיל בצורה דרמטית את כמות הניתוחים שהתבצעו השנה, והביקושים בכל התחומים ממשיכים לגדול (כמה מהנתונים הבולטים מוצגים בפניכם בטבלה שבעמוד זה). ללא כל ספק, הפכנו ל"מותג". רמת השירות, כפי שבאה לידי ביטוי בסקרי שביעות רצון, הינה גבוהה באופן יחסי לשאר בתי החולים - ועדיין יש מקום רב לשפר ולהשתפר, כל אחד בתחומו עשייתו, במפגשו עם הילדים והמשפחות, בינו לבין עצמנו ובכל מפגש עם הסביבה. יחד עם זאת, אנו נאבקים בקשיים תקציביים, מנסים למצוא את שביל הזהב בין התכנסות ליעדי תקציב לבין קיום הצרכים שיאפשרו את ביצוע הפעילות החשובה, שבה אנו עוסקים יום ולילה במלוא המסירות והאהבה.

אני מקווה שנמצא את הדרך הנכונה להלך בה. ולכולכם, אביב שמח, חג שבועות נפלא והרבה הנאה מהמשך העשייה המבורכת.

איריס לוונשטיין
מנהלת אדמיניסטרטיבית

2001: מה נשתנה

הפעילות	בשנת 2000	בשנת 2001	השינוי ב-%
קבלות במרפאות	103,433	119,607	15.6%
קבלות לאשפוז יום	21,543	23,303	8.2%
קבלות לאשפוז	14,731	15,227	3.3%
ניתוחים	5,446	6,844	25.7%
צנתורים טיפוליים	158	181	14.5%
צנתורים אבחוניים	79	94	19%
ניתוחי ראש	123	157	27.6%
השתלות כבד	2	8	300%

יחס מאיר עיניים

ברצוננו להודות לד"ר יחזקאל וייסמן, מנהל היחידה לרפואה דחופה, ולד"ר משה שניר ממחלקת העיניים במרכז שניידר, על הטיפול המקצועי והמסור בבני עלי. צוותי הדר המיון ומחלקת העיניים בראשותכם מוכיחים יכולת מקצועית ראויה לציון כמו גם אכפתיות ויחס מאיר עיניים, החשובים לא פחות. אני מאחל לכם ולצוות הצלחה רבה בכל! דני ניה
השר המקשר בין הממשלה והכנסת

מקצועיות, מסירות ואדיבות

בתנו גילי אושפוז במרכז שניידר למספר ימים בחודש ספטמבר 2001. אנו מבקשים לציין לחיוב את היחס המקצועי, המסירות והאדיבות, להם זכינו במהלך הטיפול בגילי! במיוחד אנו מבקשים להודות לאנשי הצוות במחלקת אשפוז א', עימם הינו במגע: ד"ר יהודה מוזס, ד"ר ורד הופר, והאחיות קלרה וסטרמן ואיריס גרינבאום.

אביבה וקובי סתת

התפעלנו מהטיפול המסור

ברצוננו להודות מכל הלב לכל צוות אשפוז ב' על הטיפול המסור והיחס החם והאנושי שהענקתם לבננו גל ולנו, ההורים. תודה על שדאגתם לעדכן אותנו ככל שיכולתם ומצאתם זמן להתפנות ולשוחח איתנו, כאשר ביקשנו לקבל עוד הסברים. התפעלנו מהיחס האנושי והתומך, שנתן לנו כוחות נפשיים ועזר לנו לעבור את התקופה הקשה הזו. אנו רוצים להודות במיוחד לרופאים שטיפלו ישירות בגל, ד"ר ירון פינקלשטיין וד"ר טלי שכטר, שמגיעות להם כל התודות שבעולם. כמו כן ברצוננו להודות לד"ר רמה שוורץ, ד"ר עמיחי רוטשטיין, ד"ר מריה סוכמן, האחיות ענת יעקובוביץ וכל שאר הצוות על היחס, ההתעניינות התמידית והעזרה. כאות תודה אנו תורמים בזאת 2000 שקלים למחלקתכם עבור קניית ספרי רפואה לשימוש הצוות.

אילת וירון שדה

יחס חם בתנאים מעולים

ביום 14.8.01 הגענו אל בית חולים שניידר עם בתנו רננה והיא אושפזה במחלקת אשפוז ג' למשך שבועיים. היתה זו תקופה לא פשוטה עבור הילדה ועבורנו. יחד עם זאת ניתן לומר בוודאות כי הטיפול המסור והיחס החם, כל זאת בתנאי אשפוז מעולים המעוררים התפעלות, גרמו לנו להרגיש מחוזקים ומעודדים ועזרו לרננה להביא ולהתגבר על הכל. ברצוננו להודות לד"ר ירון, ד"ר נועם, ד"ר פרייס, ד"ר נוסינוביץ וכל צוות הרופאים הנהדר בראשות פרופ' אמיר, ולאחיות ריקי, זינה, מרים, מיכל, רחל, ענת, ציונה, ציפי, יוכי, שמחה, סווטלנה, ג'ודי וכל שאר האחיות המקסימות (סליחה מראש מאלה שלא הוזכרו) על הטיפול המקצועי והמסור, הדאגה והיחס החם.

תקצר היריעה מלתאר את הרושם הטוב שנותר בנו מתפקוד המחלקה, מהאווירה הטובה, מהיחס האישי, מתנאי האשפוז וסביבת בית החולים שניידר. יישר כוח. אורית וזאב הראל

שילוב נהדר של מיומנות ואנושיות

ב-6.11.01 בשעה 21:00 הגעתי למיון ילדים במרכז שניידר, העומס היה רב, ובני איתי היה על סף ההידרציה. אני מבקשת לציין את האחות בת שבע בללי שעבדה במשמרת לילה ולשבה אותה על שילוב נהדר של מיומנות, מקצועיות ואנושיות, ועל יכולת הקשבה גם במצבי לחץ ועומס.

כרמית ובוטז ספיר

רצון טוב ואכפתיות רבה

אנו מבקשים להודות לד"ר יעל לוי ממחלקת אימונולוגיה ואלרגיה ילדים על הטיפול המסור בנוגע לבעיה שהיתה לבננו צבי. שמחנו מאוד להיווכח ברצון הטוב ובאכפתיות הרבה שהפגנת במקרה זה, על אף הקשיים שהיו בגלל אובדן התיק הרפואי המקורי. תודה רבה מקרב לבי!

עפרה וארוז סירוטקין

באביב את תשובי חזרה

"קדחת השחת" היא רק אחת ממחלות האלרגיה והחסר האימוני המטופלות במכון לאימונולוגיה ואלרגיה בשניידר

ד"ר לוי על רקע מכתבי התודה

למשהו שילדים מגיעים אליו בחיך", אומרת האחות עדה. הגישה כולה מכוונת לילדים: כדי למנוע הפסד ימי לימודים, נערכים ימי חיסונים מרוכזים לאחר שעות הלימודים.

אלרגיה גם לכפפות
במכון מאבחנים אלרגיה ללטקס - גומי טבעי הקיים בצידוד רפואי. בעקבות העלייה בשימוש בכפפות,

התברר כי הלטקס גורם לעיתים לתגובות קשות, עד לאנפילקסיס - הקצנת התגובה האלרגית, העלולה לגרום לשוק ואף למוות. קבוצת הסיכון העיקרית: ילדים אלרגים העוברים ניתוחים חוזרים.

ילדים בעלי חסר אימוני

בדור הקודם, ילדים עם מחלות חסר אימוני היו בעלי תוחלת חיים נמוכה ואיכות חיים ירודה. כיום מתחילים בטיפול מוקדם מאוד, על ידי השתלות מח עצם או מתן חלבונים חסרים בעירוי. פרופ' דנון: "יש ילדים שממש 'גידלנו' מגיל חמש ושש, והיום הם מתקרבים ל-30 וממשיכים להגיע אלינו. איכות חייהם השתפרה ללא הכר".

בקידמת המחקר והפיתוח

המכון עובד בצמוד למעבדות שניידר, הן באבחוני אלרגיה (בבדיקות דם) והן במחקר. כמו כן, הצוות של ד"ר לוי השלים לאחרונה עבודה גדולה עם חברה המפיקה מתרומות דם חלבונים ספציפיים, המשמשים כנוגדנים למחלות זיהומיות שונות. הניסוי הקליני לתכשיר החדש, לצורך רישומו בארה"ב ובאירופה, נעשה במכון בשניידר.

המזרק הביתי: יכול להציל חיים

מרכיב חשוב בטיפול הינו הדרכת הילד ומשפחתו, החל מייעוץ דיאטנית וכלה בהדרכה בשימוש עצמי במזרק האפיפן (אדרנלין) לטיפול חירום בבית. "למקרים קשים יש פה דלת פתוחה בכל רגע", אומרת ד"ר לוי, "אנו נותנים למטופלים דפי הסבר בנוגע לאלרגנים, ומבקשים מהם לדווח על כל תגובה אלרגית קשה".

האימונולוגיה - הצצה לעתיד

פרופ' דנון: "אנו עובדים זמן רב על תרכיבים נגד אנטרקס ואבעבועות שחורות ועל חיסונים לגורמים אלרגניים שאין נגדם תרכיבי חיסון מקובלים, בשיטות של ייצור נוגדנים מלימפוציטים של בני אדם (נוגדנים אנושיים). בעשור האחרון חלה התקדמות גדולה בהבנת הסיבות למוטציות בגנים, הגורמות למחלות חסר אימוני. אני מעריך שנושא האימונו-גנטיקה ימשיך לצבור תנופה, לא רק באבחון הגנטי אלא גם בטיפול באמצעות העברת תאים חדשים בשלמותם (ואף גנים בודדים) ליצירת כימרה - זהות אימונולוגית חדשה".

הילד אלרגי? הגעתם למקום הנכון

כ-15 אחוז מאוכלוסיית המערב סובלים ממחלות אלרגיות: ככל שפוחתות המחלות הזיהומיות, מפתחת המערכת האימונולוגית שלנו רגישות יתר לאלרגנים חיצוניים. במכון לאימונולוגיה ואלרגיה בשניידר מאבחנים ומטפלים באלרגיות דרכי הנשימה, באלרגיות למזון, תרופות, עקיצות דבורים ועוד; ובילדים עם זיהומים חוזרים בשל חסר חיסוני. ב-2001 נרשמו במכון כ-5,000 פניות, מהן 1,500 אשפוזי יום. ד"ר יעל לוי, רופאה בכירה במכון: "אלרגיה אטופית היא לרוב גנטית ומתמודדים עימה בטיפול תרופתי ובהדרכה".

ואלו הן הנפשות הפועלות...

בצוות המכון רופאים משניידר ורופאים מהקהילה. מנהל המכון הוא פרופ' יהודה דנון, מקים מרכז שניידר ומנהלו הראשון. הרופאים הם פרופ' בן ציון גרטי, ד"ר יעל לוי, ד"ר נירית סגל, ד"ר הרברט קרנטמן וד"ר אייל גרינבאום. אחות המכון היא עדה שיכאודה. המזכירה הראשית: מירב ביטון. דיאטנית משניידר עובדת במכון לפי דרישה. לא מזמן פרשה לגימלאות האחות רות פלדמן, ממקימי המכון.

מתי צריך ORAL CHALLENGE

5-2 אחוזים מהילדים אלרגיים למזון, לעומת פחות מאחוז אחד אצל מבוגרים, וכ-20 אחוז מהפניות למכון הן מסיבה זו. אצל ילדים צעירים הדבר נובע בעיקר מחוסר בשלות מנגנוני ההגנה המקומיים של מערכת העיכול בפני חדירת חלבונים אלרגניים. מזונות אלרגנים בילדים הם חלבוני חלב, ביצה, שומשום, בוטנים וסויה. האבחון נעשה באמצעות תבחני עור והאכלה מבוקרת (ORAL CHALLENGE).

אלרגיה נשימתית: זה באוויר

אלרגיות דרכי נשימה מתבטאות בנזלת אלרגית, כרונית או עונתית, המלווה לעיתים באסתמה. "נזלת אלרגית זו שאלה של איכות חיים, אך יכולים להתלוות אליה התקפי אסתמה קשים", אומרת ד"ר לוי. הגורמים העיקריים: קרדית אבק הבית בכל חודשי השנה, צמחים ממשפחת הדגניים ועצי זית, ברוש ופקאן בעיקר בעונת האביב.

"טיפול שורש" ושמו חיסונים

חיסונים לאלרגיה היא שיטת טיפול היעילה בעיקר לנזלת אלרגית עונתית. להבדיל מטיפול סימפטומטי (תרופות אנטי היסטמיניות), החיסונים הם "טיפול-שורש" ארוך טווח, המשנה את התגובה האימונולוגית בגוף. ד"ר לוי: "אנו מגבילים את החיסונים לחמש שנים, אבל האפקט ממשיך בסדר גודל של 80 אחוזי הצלחה". חלק מרכזי בטיפול הינו הדרכה כיצד להפחית את החשיפה למזון או לגורם הנשימתי היוצרים תגובה אלרגית.

אשפוז יום בחדר משחקים

במכון חדר מיוחד לאשפוז יום, בעיקר לצורך מבחני התגר למזון וטיפול בעירויי גמה-גלובולין לילדים בעלי חסר אימוני. כחלק מהאווירה הכללית במכון, החדר מצויד במשחקים, צעצועים, טלוויזיה וכורסאות נוחות. "אווירה נעימה הופכת גם טיפולים כמו זריקות

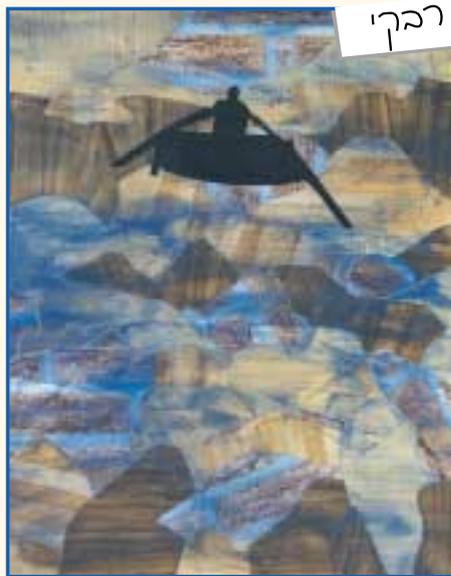
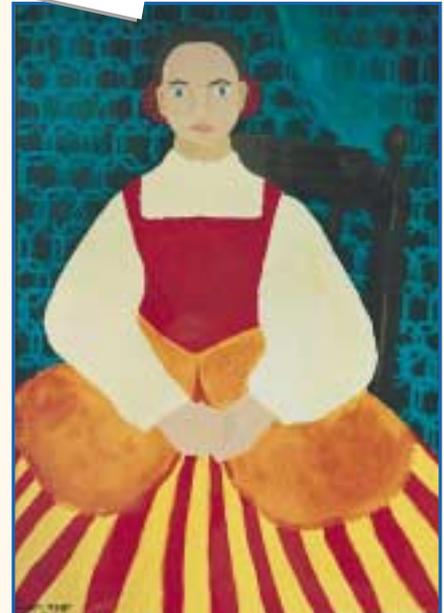

יסכה

הודיה

לפניכם מבחר עבודות פרי יצירתם של ילדים שאושפזו במרכז שניידר. העבודות הוצגו בתערוכה מרהיבת-עין, שאורגנה על ידי המרכז החינוכי בשניידר

רבקי

